

LAKSHMI ASHRAMS VENNER

Lone Poulsen, Præstehusene 6, 2620 Albertslund

Telefon 43 96 13 71 – E-mail: lone-poulsen@comxnet.dk

Girokontonummer: 4440-0003141861

Lakshmi Ashrams hjemmeside: <http://lakshmiashram.dk>

LAKSHMI ASHRAM NYT SANCHAR 108

Februar 2010

Kære venner!

Jeg håber, at I modtager Sanchar 108 med Danmark i forårstegn. Det har jo været en hård vinter, og vi trænger vel alle sammen til lidt sol, varme og spirende planter.

Denne gang bringer nyhedsbrevet

- Uddrag af Årsrapporten over aktiviteter i 2008-2009
- Hvordan vi arbejder på at styrke landsbyfællesskaberne i Kosidalen
- Kopi af artikel om Lakshmi Ashram fra ugebladet Hjemmet d. 1/3 2010.

Normalt afholder vi generalforsamling i marts/april med aflæggelse af beretning, regnskab og valg af bestyrelsesmedlemmer. I år venter vi med mødet til september. For måske får vi besøg af Krishna og Gopal Bisht fra Indien. Krishna sidder i Lakshmi Ashrams bestyrelse.

Det koster stadig det samme at være sponsor, dvs. et sponsorship er 1725 kr. og kontingentet 75 kr. = 1800 kr. Nogle sender et årligt sponsorship, og andre fordeler beløbet henover året. Derfor sættes 75 kr. ind på administrationskontoen første gang på året, hvor der indgår penge. Dette gælder også for dem, som sender ukonditionerede beløb. Det betyder, at alle betaler det samme for at være medlem og modtage Sanchar.

Sponsorship (inkl. kontingent)

pr. måned	150 kr.
pr. kvartal	450 kr.
pr. halvår	900 kr.
pr. år	1800 kr.

Jeg regner med et medlemskab pr. husstand, klub, forening osv., hvis intet andet er nævnt. Overskydende penge på administrationskontoen bliver sendt til Lakshmi Ashram. Tak for alle sponsorpengene og for de andre bidrag. Alle beløb, store som små, er velkomne. Bidrag, der ikke er øremærkede, bruges til undervisningsmidler, studieture, uddannelse, landsbyarbejde og meget andet.

Mange hilsener

Lone Poulsen

Foreningen kan spare porto, hvis der er nogen af jer, der vil være tilfreds med at modtage en mail om, at Sanchar nu kan ses på hjemmesiden. Pga. billederne fylder Sanchar ofte for meget til at sende som direkte mail. Hvis I vil modtage beskeden på mail i stedet for at modtage et brev, så vær venlig at sende jeres mail-adresse til: lone-poulsen@comxnet.dk

Tak til alle jer, der foreløbig har sagt ja til denne ordning.

Sanchar 108

KASTURBA MAHILA UTTHAN MANDAL

Fra Årsrapporten over aktiviteter: 2008-2009

Introduktion

Lakshmi Ashram fejrede sin 62 års fødselsdag i december 2008. Det har været en lang rejse, men trods op- og nedgange, som enhver møder i livet, fortsætter ashrammen sin vigtigste mission, nemlig at tjene lokalsamfundet og forsøge at arbejde stille og roligt for Gandhis idealer.

Lakshmi Ashram stod i år over for et meget grundlæggende spørgsmål, nemlig hvilken en eksamensform vi skulle forberede vores elever til. Lige siden eleverne på Lakshmi Ashram for første gang var startet på at forberede sig til centralregeringens eksamen i starten af 1970'erne (– Sarala Behn opponerede altid stærkt imod dem –) har vores piger været privatelever ved delstatens eksaminer. Men da delstatsregeringen i begyndelsen af 2008 besluttede, at tilladelsen for privatelever ville blive tilbagetrukket, befandt Lakshmi Ashram sig i et dilemma. Vi tog den beslutning, at vores elever i fremtiden skulle forberede sig til National Open School eksamen, men et pænt antal af vores daværende elever besluttede så at vende hjem og fortsætte deres uddannelse i regerings-skolerne, så de kunne gå op til delstatsregeringens eksamen som almindelige elever.

Året 2008 blev udråbt til "Red flodernes År" i Uttarakhand, og kampagnen "Red floderne" var under ledelse af Radha Behn aktiv gennem hele året. Kampagnen forsøgte at gøre lokalbefolkningen og regeringen opmærksom på de farer, der truede hele deres eksistensgrundlag pga. flodernes tilstand.

Radha Behn fyldte 75 år den 16. oktober 2008, og det blev bl.a. markeret med udgivelsen af en fin erindringsbog med indlæg fra folk i hele Indien og også fra udlandet. Forud for den særlige højtidelighed i anledning af dagen blev der afholdt en to dages konference i Lakshmi Ashram.

(Omtalt i Sanchar 105)

I det forgangne år blev der arbejdet på bygningen af det nye fine køkken til skolen. Det var en meget stor udfordring, som først gjorde det nødvendigt at hugge ind i bjergsiden langs det eksisterende køkken og derefter at bygge en høj støttemur, før den endelige konstruktion kunne begynde. Bygningen har også gjort det muligt for os at udvide spisesalen og vores mødesal på den øverste etage. Vi har også fået plads til et computer-lokale.

Lakshmi Ashram

Sarala Behn kom til Kumaun Hills i 1941, efter at Sevagrams ekstreme hede viste sig at være for meget for hendes helbred. Allerede mens hun var i Sevagram, var hun meget aktivt involveret i Gandhis alternative vision om undervisning. Der gik kun nogle få måneder, efter at hun var ankommet hertil, inden hun fik foræret et lille hus på bjergsiden oven over Kausani, kendt som Lakshmi Ashram – opkaldt efter donorens kone. Hendes aktive deltagelse i Quit India bevægelsen betød, at hun tilbragte adskillige år i fængsel – til at begynde med i Almora og senere i Lucknow. Efter at

Sarala Behn 1942

hun var blevet løsladt, og med uafhængigheden dukkende op i horisonten foreslog lokale frihedskæmpere hende indtrængende, at hun skulle starte en skole for pigerne i deres familier, og således skete det, at Lakshmi Ashram formelt blev startet den 5. december 1946 med bare en lille håndfuld piger, der sluttede sig til Sarala Behn i hendes hus.

Det grundlæggende mønster i det daglige liv – udviklet af Sarala Behn i skolefællesskabet Lakshmi Ashram – er stort set det samme i dag. Vi søger den holistiske udvikling af eleven – hoved, hænder og hjerte. Sarala Behn fremhævede altid, at seglen og blyanten er lige vigtige i livet. Således søger det daglige program en balance mellem manuelle aktiviteter, boglige studier og den kulturelle og åndelige udvikling af individet.

I april 2008 var der 36 elever fra 1. til 12. klasse. I maj 2008 kom der tre nye elever til ashrammen. I februar 2009, da eleverne vendte tilbage fra deres lange vinterferie, kom der endnu en ny elev. I slutningen af skoleåret, den 31. marts 2009, var der 37 elever, 12 i de små klasser, 16 elever i 7. og 8. klasse, 8 elever i 10. klasse og 3 i 12. klasse. (*Dette antal ville blive forøget den følgende måned, når 17 nye elever ville komme til ashrammen*).

I marts 2009 gik fem elever op til 10. classes eksamen (Uttarakhand Board eksamen). Da resultatet kom i juni 2009, erfarede vi, at alle fem havde bestået, fire med den bedste karakter og den femte også med en god karakter. Det var muligvis de bedste resultater, som vores elever nogensinde har opnået på dette trin. Alle fem har besluttet at fortsætte deres studier uden for ashrammen, to hjemmefra, mens de andre tre er taget til Allahabad for at sysle med deres studier her. Vi havde ikke nogen elever dette år, der gik op til 12. classes eksamen (Uttarakhand Board eksamen). I stedet for gik seks elever op til den tilsvarende eksamen i National Open School ordningen i april 2009. Fem af dem gik op for første gang, mens en ung praktikant gik op igen i et enkelt fag.

Vi var meget glade for eksamensresultaterne, for i det meget travle daglige program i ashramsamfundet, er der kun 2½ time om dagen til almindelig klasseundervisning. Men klasserne er små, og da eleverne lever sammen med deres lærere, er der rig mulighed for at modtage råd og vejledning med studierne. De får al mulig opmuntring til virkelig at forberede sig til deres eksaminer. Hvor vi følte, at de havde behov for ekstra undervisning, i fx fysik og engelsk, arrangerede vi, at lokale lærere kunne komme og giver dem ekstra timer.

Den grundlæggende filosofi i Lakshmi Ashram er selvforsyning i ethvert aspekt af livet. Fra en tidlig alder deltager eleverne i alle aktiviteter i ashrammens fællesskab. Hver elev er medlem af et team med omkring syv elever i forskellige aldre og med den ældste elev som leder og den næstældste som assisterende leder. I løbet af dagen er der visse aktiviteter, som er overdraget til hvert team i en ugentlig rotation. Det inkluderer den tidlige morgenrengøring af ashrammen og de nære omgivelser, forberedelse og tillavning af frokost og aftensmad og rengøring af køkkengrejet. Ved at arbejde i et team har selv den mindste elev mulighed for at yde et stykke arbejde til gavn fællesskabet og at tage ansvar.

Et andet aspekt i ashramlivet, som ansporer pigerne til at udvikle deres forståelse for ansvar over for kollektivet er systemet med en skoleregering. Hver måned eller hver sjette uge bliver der valgt et 'råd af ministre' af eleverne. De otte ministre har forskellige ansvarsområder, for eksempel landbrug, sundhed og hygiejne, og efter at de er blevet valgt, vælger de en premierminister ud af deres midte. Rådet af ministre roterer blandt de ældste klasser, dvs. fra 6. – 10. klasse, og på forskellige tidspunkter får eleverne mulighed for at have ansvaret for de forskellige ministerier.

På det praktiske plan søger vi at opnå selvforsyning i vores landbrug og vores kvægbrug. Ashrammen har en fin terrassehave, hvor eleverne prøver at dyrke så mange grønsager som muligt til skolens køkken. En af ashrammens medarbejdere er ansvarlig for hele haven, men et stort antal marker dyrkes af de forskellige klasser under vejledning af deres klasselærere. Eleverne bestemmer, hvad de vil dyrke og tager sig af deres marker lige fra såning til høst. Produktionen varierer fra år til år afhængig af forskellige faktorer som tilgængelighed af vand, vejrets indvirkning og erfaring hos medarbejderen, der har det overordnede ansvar. Selvom de fleste grønsager viste et fald i produktionen, havde vi dog en meget god høst af en særlig sort græskar. Frøproduktion er en integreret del af selvforsyning i landbruget, og Lakshmi Ashram forsøger at producere så mange af sine egne frøsorter som muligt.

Vores produktion af gurkemeje og tulsli (urtete af sød basilikum) fortsatte som de foregående år. Basanti Behn har foruden sine landsbyaktiviteter i Kosi-dalen ansvar for produktionen af tulsli. I år solgte vi godt 65 kilo en gros til SOS Organics i Chitai, Almora. De var meget imponerede over den gode kvalitet af den tørrede tulsli, som overhovedet ikke indeholdt nogen former for urenheder. Det er fortjenesten for hårdt og slidsomt arbejde af vores medarbejdere under Basanti Behns ledelse, især den omhu, som de udførte arbejdet med at skære og tørre planterne. Produktionen af gurkemeje hører ansvarsmæssigt under medarbejderen, der står for vores have.

Basis for bjerglandbrug er kvægdrift. Uden kogødning, som bliver lavet til kompost, kunne frugtbarheden i bjergjorden ikke blive opretholdt. Således spiller kostalden en meget vigtig rolle i ashrammens liv. Selv om en senior medarbejder, Indira Behn, har det overordnede ansvar for staldene, bidrager alle ashrammens medarbejdere og elever til den daglige drift. Hver dag skal der høstes foder til kvæget, og der skal bringes vand til dem, mens staldene og de umiddelbare omgivelser skal holdes rene, og strøelsen og gødningen skal bæres hen til kompostkulen.

Den største aktivitet på året er dog den årlige høstning af hø, som finder sted i oktober lige efter monsunens tilbagetrækning og tilbagekomsten af det solrige vejr. I flere uger bliver næsten alle andre aktiviteter sat til side, og alle de ældre elever og deres lærere arbejder sig langsomt ned gennem de stejle skråninger oven for ashrammen og slår græsset, som har vokset sig højt i løbet af monsunen. Græsset lægges til tørring og bliver derefter bundet i neg og bragt ned, hvor det bliver anbragt i høstakke, som vil være supplerende tørfoder til kreaturerne i de magre måneder om vinteren og foråret, hvor der kun er lidt grønt foder at få fat på. Høstningen foregår fra daggry til tusmørke, og eleverne og medarbejderne tager kun en pause i middagsheden. Imens overtager de mindre piger ansvaret for madlavning og rengøring under ledelse af bare en eller to af medarbejderne.

Dette år havde vi et fald i mælkeproduktionen, og hovedårsagen var, at to køer blev solgt i løbet af året. Det betød, at vi også måtte købe mælk fra markedet for at kunne dække køkkenets behov.

Udover vores landbrug og kvægbrug er et andet vigtigt aspekt i ashramlivet betydningen af khadi, dvs. håndspundet og håndvævet tøj. I bjergene er der en lang tradition med at arbejde med uld. Også i ashrammen lægges der vægt på at spinde uld, og en spindetime er en integreret del af det daglige skema. Selv de små piger lærer at spinde på en håndten, mens de ældre elever bruger en Bageshwari charkha, en lokal designet spinderok. De mindste piger lærer at spinde den tibetanske uld, mens de ældre piger, som bruger rokken, også spinner en anden slags uld fra Australien – købt fra Shri Gandhi Ashram

uldproduktionscenter nær Chanauda. Det var for resten i denne Ashram, at Sarala Behn kom til at bo, da hun første gang kom op i disse bjerge i august 1941.

Udover at spinde uld er der en vis produktion af uld-khadi, hvilket inkluderer strikning af forskellige ting – sweatre, halstørklæder, uldne huer og vanter, såvel som vævning af små tæpper.

Festivalerne, som markerer årets gang, er til stor glæde for alle og enhver en integreret del af dagligdagen i ashrammen. Eleverne lærer at skrive i deres stile, at "Indien er festivalernes land". Der er festivaler, som fejres over det meste af Indien, som Holi, Raksha Bandhan og Diwali; så er der specielle lokale festivaler, som bliver fejret lige så entusiastisk. I vores kalender er den vigtigste festival nok Shri Krishna Janmashtami. (*Beskrevet i Sanchar 107*).

Som led i ashrammens traditioner og i overensstemmelse med Gandhis filosofi fejrer eleverne også andre trosretningers højtideligheder – især jul og Buddha Jayanti. Mens Buddha Jayanti kun bliver markeret inden for ashrammens rammer, bliver julen fejret sammen med folk fra lokalsamfundet. Om eftermiddagen den 25. december opfører pigerne en sketch om Kristi fødsel og barndom ude på gårdspladsen foran skolen. Et pænt antal mennesker fra omegnen, især børn og deres mødre, samles i vintersolen for at nyde dramaet. Appelsiner fra haven bliver delt rundt til alle. Om aftenen samles alle i mødesalen i forventning om, at julemanden skal ankomme. Fra om morgenen har børnene hjulpet med at pynte op i salen. I år kom der en særlig julemand, nemlig faren til vores unge tyske frivillige medarbejder, Arina Theel. Han og hans kone tilbragte julen sammen med os, og han medbragte en julemandsdragt fra Tyskland! Da eleverne umiddelbart efter jul tager på deres lange vinterferie, var der også et antal forældre til stede den aften, så de kunne nyde festen og modtage små gaver af julemanden.

'Suryodaya' og 'Vijay'

Ikke særlig længe efter, at Lakshmi Ashram var grundlagt, startede Sarala Behn traditionen med to håndskrevne blade, 'Suryodaya' og 'Vijay'. Disse fortsætter med at blive udgivet flere gange om året. Mens en af lærerne er ansvarlig for 'Suryodaya', hvori de ældre elever og medarbejderne yder indlæg, har 'kulturministeren' i elevernes 'kabinet af ministre' ansvaret for 'Vijay', som er talerør for de mindre elever. I begge blade er der essays, digte og billeder. Bladene bliver indbundet med et fint farvet omslag, sædvanligvis med et billede, der passer til indholdet. Disse to blade giver eleverne og medarbejderne mulighed for at udtrykke sig om et hvilket som helst emne på prosa eller i digt, eller at bidrage med en tegning eller et maleri. Det er et fantastisk chance for dem her at kunne udvikle deres evner til at udtrykke sig.

Studieture

Hvert år organiserer Lakshmi Ashram studieture for eleverne enten i maj og juni, før det nye skoleår starter, eller også lige efter græshøsten er afsluttet i oktober. I år fandt de sted i efteråret.

4. klasse tog af sted med to af vores unge medarbejdere til Almora og det nærliggende tempel i Chitai. På vej dertil besøgte de et lille zoo, der ledes af skovstyrelsen. De så ligeledes nogle af de historiske ting i Almora som den gamle basar og Nanda Devi templet, der blev bygget lige efter, at Almora var grundlagt af Chand-ramaerne. De besøgte også museet, som har en fin samling af lokale kulturgenstande.

5. klasse tog lidt længere væk for at besøge de gamle templer i Jageshwar i en lille smuk dal med tæt cederskov nedad skrænterne mod en lille flod. De fulgtes dertil med 12. klasse. På vejen besøgte de også templet i Chitai.

7. klasse tog endnu længere væk på en fire dages tur. Første dag tog de via Chitai til centret Parvatiya Gram Swarajya Mandal, et længe eksisterende Sarvodaya center i landsbyen Jainti. Jainti var centrum for uafhængighedskampen, og eleverne fik mulighed for at se nogle af steder, hvor det hele skete dengang, og samtidig oplevede de, hvad der nu skete af konstruktive aktiviteter i institutionen. Tredje dag tog de til den nærliggende Dol Ashram og tilbragte en nat der, før de vendte tilbage via Almora til Kausani.

8. klasse plus fire ældre elever tog på tur til Nainital distrikt. De besøgte først Arohi, en aktiv NGO, som i flere år har arrangeret et marked i området. Som i de foregående år deltog vores klasser i dette og opførte deres kulturelle program om aftenen og blandede sig med de forskellige organisationer, som også var kommet for at deltage i arrangementet. Herfra fortsatte de til Orakhan og Chirag – en anden aktiv NGO. De fik mulighed for at få præsenteret Chirags forskellige aktiviteter og oplevede det eksperimentelle landbrug, som Chirag har udviklet i løbet af årene.

10. klasse tog på en to dages tur for at opleve aktiviteterne hos CHEA (Central Himalayan Environmental Association) i området omkring Khunt. En tidligere ashramelev og –medarbejder har arbejdet aktivt blandt kvinder og børn i dette område med CHEA i temmelig mange år. På vej tilbage til Kausani besøgte de også det eksperimentelle landbrug: Vivekananda Parvatiya Krishi Anusandhan Sansthan (VPKAS) i Hawalbag. Lakshmi Ashram har i de seneste år etableret gode kontakter med VPKAS, som har ydet hjælp til ashrammens landbrugsaktiviteter på forskellig vis.

Gandhi Filosofikursus (Sadhana Program)

Vi har tidligere detaljeret beskrevet det igangværende træningsprogram, som begyndte den 8. september 2007 og sluttede med succes den 5. juni 2008, på Verdens Miljødag, i overværelse af Radha Bhatt. Efter afslutningen fortsatte tre af deltagerne deres studier i Lakshmi Ashram for at forberede sig på at gå op til 12. klasses eksamen i National Open School regi. En af eleverne tog hjem til familien for at fortsætte sin uddannelse i den lokale Inter College, mens to andre tog tilbage for at arbejde i Arpan, den NGO som havde fået dem til at tage kurset, og de sidste fire tog af sted for at uddanne sig videre i Allahabad. Et nyt Sadhana kursus begyndte ikke i løbet af året, men startede i juli 2009.

Sarala Behns dødsdag

Sarala Behn, Lakshmi Ashrams grundlægger og leder af Sarvodaya-bevægelsen i bjergene i Uttarakhand, døde den 8. juli 1982, og den sidste ceremoni blev udført efter Hindu tradition på bjergsiden over huset, som hun kom til at bo i kort efter, at hun var ankommet til Kumaun i 1941, og hvor hun startede aktiviteterne på Lakshmi Ashram i 1946. Siden 1982 er dagen altid blevet fejret her ved en særlig højtidelighed efterfulgt af et langt møde om et eller andet særligt emne.

Ved en tidligere samling og flere follow-up-møder, var det blevet besluttet at erklære 2008 "Red floderne År" i Uttarakhand. Således fokuserede diskussionerne i år på de igangværende kampagneaktiviteter. Mødet blev ligesom sidste år afholdt på Anasakti Ashram for at rumme et stort antal deltagere. Aktivister var kommet fra alle ender og kanter i Uttarakhand for sammen at dele deres græsrodserfaringer med hinanden. Her var mulighed for at diskutere strategien for det fortsatte arbejde.

”Red floderne” kampagnen i Uttarakhand

Det var blevet besluttet at lade kampagnen dække hele delstaten for at fokusere på de meget realistiske trusler om flodernes eksistens i Uttarakhand, både de store floder, som kommer fra gletsjerne og sneen i Himalaya, og de mindre floder, som har deres udspring i de lavere liggende skovbeklædte bjerge i midt-Himalaya.

På lokalt plan og delstatsplan blev der i det forløbne år gjort bestræbelser på at vække offentlighedens og delstatsadministrationens opmærksomhed på truslerne fra vores floder – den altafgørende livline i Uttarakhand. I april 2008 mødtes en delegation fra kampagnen med ledere i delstatsadministrationen.

Radha Behn og Dr. Ravi Chopra fra Peoples Science Institute i Dehra Dun, rejste på to studieture for selv at opleve nogle af de problemer, som rammer befolkningen i dalene omkring de store floder, hvor hydroelektriske kraftprojekter er blevet foreslået eller allerede er under konstruktion. I maj 2008 tog de rundt i Garhwal, mens de i september tog rundt i Kumaun, hvor de også besøgte nogle af de lavere liggende dale, hvor flodernes vandniveau er faldet markant i de seneste år.

Som tidligere blev der foretaget adskillige ”padyatras”¹, marcher til fods, i dalene i Uttarakhand i løbet af vinteren. Lakshmi Ashram organiserede en ugelang padyatra i Kosidalen fra flodens udspring tæt ved Kausani helt ned til Kosi Bazar neden for Almora. Undervejs sluttede andre padyatras fra sidedalene sig til. Disse padyatras blev fulgt op af en todages konference på delstatsniveau i hovedbyen, Dehradun. Et memorandum blev forelagt delstatsregeringen. Det gav udtryk for den store bekymring, som lokalsamfundet i Uttarakhand føler over for truslen om flodernes tilstand, og krævede, at regeringen skulle foretage sig en passende handling for at imødegå dette.

Fejringen af Radha Behns 75 års fødselsdag

Radha Behn ankom til Lakshmi Ashram nytårsdag 1951 i en alder af sytten år for at slutte sig til Sarala Behn som ung hjælpelærer og senere medarbejder. I 1966 overtog hun

¹ Padyatra: Fredsvandring fra landsby til landsby for at bringe budskaber ud

ansvaret for aktiviteterne på Lakshmi Ashram, blev senere (1989) "general secretary" i Kasturba Gandhi National Memorial Trust i Indore og er nu leder af Gandhi Peace Foundation i Delhi.

Hun fejrede sin 75 års fødselsdag den 16. oktober 2008. Mens Radha selv ikke havde noget ønske om at blive fejret på nogen måde, var alle hendes venner og medarbejdere af den mening, at dette virkelig var en milepæl i Didis liv, som ikke bare kunne forbigås i stilhed.

(Beskrevet i Sanchar 105).

Besøgende i Lakshmi Ashram

Lakshmi Ashram har en lang tradition med at modtage besøgende fra nær og fjern, der ønsker at tage del i det daglige liv. Mens nogle besøgende blot kommer i en eller to dage, bliver andre der i en længere periode. Alle bliver hurtigt en del af ashramfamilien, når de deltager i de daglige gøremål sammen med eleverne og medarbejderne.

I de seneste år har vi budt velkommen til unge tyske frivillige fra KURVE, en tysk organisation for ikke-voldelig social forandring. I september sagde vi velkommen til Arina Theel. Hun skulle være her et år, og hun blev meget hurtigt integreret.

(Om Arina kan I læse Sanchar 106 og 107)

Ashrammen har også en mangeårig kontakt med VIA i Tyskland. To gange om året kommer der grupper af studerende fra VIA til Indien for at deltage i et program, der bliver organiseret af Gandhi Peace Foundation i New Delhi. Gruppen bliver delt i et antal team, og hvert team besøger en eller anden Sarvodaya² institution. Vi modtog grupper i september 2008 og marts 2009. Hver gruppe deltager i ashrammens daglige gøremål, oplever lidt af landsbylivet på nær hånd, bliver introduceret til vores aktiviteter i lokalsamfundet og besøger også vores hus i Danya. Tilbage i Delhi bliver programmet evalueret i GPF.

I år havde vi besøg af en gruppe studerende fra St. Catherine College i St. Paul, Minnesota, United States. David Schmit, en af lederne skrev:

"Stor hjertelig tak for opholdet. Jeres hjertelighed og gæstfrihed rørte os alle. Vores elever vil tage hjem med dyrebare minder, stor indsigt i Gandhis filosofi og en dybere forståelse for, hvordan en pligtro gruppe mennesker helt udlever deres idealer. Og så er der naturligvis også jeres glade elever, som fuldstændig charmerede os med deres spontanitet og livsglæde."

Aktiviteter i Udyog Mandir - værkstedet

Placeret ved siden af Anasakti Ashram ligger Udyog Mandir, der huser vores værksted, der har helliget sig til research og udvikling af brugbare redskaber til bjergmiljøet – især til landbrug samt spinding og vævning. Værkstedet styres af en seniormedarbejder, Shri Anand Bhai, som har et godt team af lokale mænd at arbejde sammen med i det veludstyrede værksted. I de seneste år har der været fokus på at forbedre landbrugsredskaberne. Deres vifte, der renser korn fra avner, har især vist sig at blive meget populær hos de lokale bønder. Produktionen af landbrugsredskaber i 2008-09 er således:

1. Vifte til korn	161 stykker
2. Rive	160 stykker
3. Kudal?	5 stykker

² Sarvodaya betyder "alles velfærd". Sarvodaya-arbejde bliver udført af mænd og kvinder, der med fredelige metoder forsøger at hjælpe og støtte undertrykte folkegrupper. Gandhis mål var, at der skulle være en sarvodaya-arbejder i hver landsby.

Følgende materiel til spinding og vævning blev produceret:

1. Spinderok	200 stykker
2. Vævestol	1 stk.

Meget af salget af landbrugsredskaber er gået til igangværende udviklingsprojekter, implementeret af delstatsregeringen på distriktsniveau. Hvert år deltager værkstedsteamet i Uttarayani Mela – et marked nær Bageshwar, som finder sted ved bredden af Saryu-floden midt i januar. At deltage her giver mulighed for direkte kontakt og snak med de lokale bønder, og her kan der også opnås et godt salg.

I det seneste år har værkstedet også styrket sine allerede tætte forbindelser til folk, der arbejder med lignende aktiviteter i andre dele af Indien, og deltager derfor i all-India markedssammenhænge. Det åbner mulighed for både reklame for og fremme af Lakshmi Ashrams aktiviteter, og hvad der er endnu mere vigtigt, giver det mulighed for at udveksle erfaringer med andre, der arbejder med alternativ teknologi i Indien.

Værkstedet huser stadig vores offentlige bibliotek og læsesal, som bliver flittigt brugt af de lokale, især studerende og de ældre personer, der har et regeringsjob i Kausani.

Dette år har delstatsregeringen sagt ja til bygning af et museum til minde om Sarala Behns liv og levned og hendes fantastiske bidrag til landsbylivet i Uttarakhand. Der er udpeget en entreprenør af delstatsregeringen til byggeriet. Ved forberedelserne til museet blev en del af værkstedet, der inkluderer garagen og det tidligere khadi-lagerrum, nivelleret for at skabe et passende areal til museet. Diskussioner er allerede startet om, hvordan man bedst kan designe museet til dets formål.

Fællesskabsaktiviteter i Kosidalen

Hurtigt efter, at Sarala Behn kom til Kumaun Hills i 1941, opbyggede hun tætte forbindelser til landsbyerne i Kosidalen lige neden for Kausani. I sin selvbiografi ofrer hun et helt kapitel til frihedskæmperne, der ofrede livet for Indiens frihed.

I de sidste godt seks år har en af Lakshmi Ashrams seniormedarbejdere, Basanti Behn, brugt sin tid og energi på at arbejde i lokalsamfundene i Kosidalen fra flodens udspring ned gennem dalen så langt som til Someshwar samt også i dalene ved bifloderne. Det er frugtbare dale, der får vand fra Kosifloden, med store landsbyer langs dalens sider.

Basanti Behn har været ansvarlig for at organisere kvindegrupper, Mahila Mandals, i alle landsbyerne, hvilket har givet kvinderne mulighed for at realisere deres indre styrker og arbejde sammen om sociale og miljømæssige problemer. Befolkningen er bekymret for den faldende vandstand i Kosifloden, der samfundenes livline, og hvoraf deres landbrug afhænger. Kvinderne er blevet inspireret til at tage affære for at beskytte skovene, hvorfra Kosifloden kommer, så de hugger ikke længere brænde her eller høster egeblade som foder til deres kvæg.

Lakshmi Ashram har været aktiv siden januar 2008 i arbejdet med de valgte kvinde-repræsentanter i Panchayati Raj, landsbyrådene, på både landsby- og distriktsniveau, i et projekt støttet af The Hunger Project. Valgene til Panchayati Raj fandt sted i Uttarakhand i september 2008, og før valgene havde Basanti Behn og hendes team på fire lokale unge kvinder travlt i landsbyerne med at forsøge ved møder og kulturelle programmer at skabe opmærksomhed om kvindernes rolle i landsbyrådene. Efter valgene har hovedopgaven

været at arbejde med de nyvalgte kvindelige repræsentanter for at forsøge at fremme deres styrker og ansvar, så de ikke bare virker som gummitempler for de mandlige medlemmer.

Landsbyaktiviteter i Dhauladevi Block

Allerede tilbage i slutningen af halvfjerdserne startede Lakshmi Ashram med at arbejde på landsbyniveau i Dhauladevi Block – i begyndelsen med et læseprogram for voksne. Men gennem diskussioner med lokalsamfundet kom det frem, at hovedbehovet imidlertid var undervisning af de små børn i dette relativt fjerne område. I de sidste næsten tredive år har Lakshmi Ashram opretholdt et kontor i Danya, og for godt ti år siden blev der bygget et center her. Fra begyndelsen har undervisning af de små børn i børnehaver (balwaris) været i fokus i aktiviteterne. Børnehaverne skabte en indgangsvinkel til den enkelte landsby, og derefter blev der arbejdet på at organisere kvinderne i Mahila Mandals – kvindegrupper, der kunne arbejde sammen om emner af fælles interesse – socialt, økonomisk og miljømæssigt. Disse grupper har oprettet selvhjælpsgrupper og har opbygget funds, som kan udlåne penge til medlemmer, når der er behov. De er aktive om sociale problemer som fx alkoholmisbrug og arbejder sammen for at beskytte og passe deres fælles græsningsområder og skove.

Lakshmi Ashram har i flere år implementeret et integreret afvandingsprojekt, der er finansieret af "The Sir Ratan Tata Trust". Projektet blev endelig afsluttet sidste år. Projektet har gennem hele sin levetid haft aktiv deltagelse fra lokalsamfundet, lige fra den første planlægningsfase til den afsluttende implementering.

Huset i Danya styres af vores seniormedarbejder Sushri Pushpa Joshi, assisteret af Meena, som regelmæssigt leder træningsprogrammer i syning for de lokale kvinder. Centret har en stor mødesal, som ofte bruges til fælles møder især for kvinderne og den lokale ungdom.

Andre nyheder

I løbet af årene er der blevet fejret et antal bryllupper på gårdspladsen foran Lakshmi Ashram. I maj 2008 fandt der en meget enkelt bryllupsceremoni sted for en tidligere elev i Lakshmi Ashram, Saraswati, som har afsluttet sin sygeplejerskeuddannelse i Kasturba-gram, og seniormedarbejders Bimlas yngste bror, Jagdish. Mange af brudgommens familiemedlemmer og venner var til stede ved denne lejlighed, og alle fik mulighed for at opleve ashramlivets enkelthed.

(Se Sanchar 104)

Radha Behn fortsætter med utrættelig energi som leder af Gandhi Peace Foundation og forsætter også sit engagement i aktiviteterne i Kasturba Gandhi National Memorial Trust. Det lykkes ligeledes stadig for hende at finde lidt tid til at deltage i ashrammens aktiviteter, hvor hun især bidrager med uvurderlige råd og vejledning til de aktiviteter, der foregår i lokalsamfundene i Kosidalen.

Kausani, District Almora
for Kasturba Mahila Utthan Mandal

Den 23. januar 2010
David Hopkins

Hvordan vi arbejder for at styrke landsbyfællesskaberne i Kosidalen af David Hopkins

Lige her, i Kosidalens landsbyer, der ligger neden for Kausani, begyndte Sarala Devi sit arbejde i 1940'erne, efter at hun var ankommet til Shree Gandhi Ashrams Chanauda Center. Optaget, som hun var af de lokale kvinders forhold, gik hun i gang med sit engagement i landsbyudvikling fra neden.

Nu har Radha Bhatt, flere generationer senere været inspirator for et lignende initiativ, og Basanti tager sig af ledelsen af dette. Basanti kom til Lakshmi Ashram i 1981, hvor hun tog et træningsprogram i spinding og vævning. Herefter blev hun en af de første børnehavelærere i Dhauladevi-området og hun blev koordinator for Lakshmi Ashrams forskellige projekter i Dhauladevi. Så arbejdede hun et år som indisk koordinator for Himvanti, en transnational organisation for kvinder i Himalaya.

Da hun kom tilbage til Lakshmi Ashram i 2003, begyndte hun at arbejde i landsby-samfundene i Kosidalen. Hun har lagt hovedvægt på at organisere kvinder på landsbyplan i såkaldte Mahila Mandals, grupper hvor kvinderne kan tage sociale og miljømæssige emner op, emner der har direkte indflydelse på kvindernes dagligdag.

En gryende bevidsthed om årsagerne til Kosiflodens ringere vandgennemstrømning var et af disse emner, og skovens vigtige indflydelse på flodens størrelse et andet. Alt sammen medvirkede til, at kvinderne i landsby efter landsby opgav sine vaner med at fælde levende træer til optænding, og sine vaner med at plyndre egetræerne, hvis blade blev brugt til fodring af kvæg. Kvinderne gjorde sig klar til, på et hvilket som helst tidspunkt på dagen eller om natten at rykke ud til skovbrande i området. Fra 2007 fødtes den lokale: "Save the Kosi Campaign" og den udviklede sig til det følgende år til på statsplan at hedde: "Save the Uttarakhand Rivers Campaign".

Kvinderne, der er valgt til de lokale landsbyråd, de såkaldte Gram Panchayats, har Lakshmi Ashram, med støtte fra "The Hunger Project" også engageret sig dybt i. En forbedring i lovgivningen har betydet at 50% af kvinderne i landsbyrådene skal være kvinder, men i virkelighedens verden overtager mændene ofte de valgte kvinders pladser. Dette er til manges fortrydelse, da mændene sjældent er deres ansvar i landsbyrådene bevidst.

Padyatra

Programmer, der styrker de valgte kvinders selvbevidsthed, så de bedre forstår deres rettigheder og opnår fuldt ansvar på deres valgte poster i landsbyrådene, er noget som "The Hunger Projekt" samarbejder med et antal organisationer om i Kumaon, bl.a. Lakshmi Ashram.

Som en del af de mange aktiviteter vi har gang i, har vi arrangeret ugelange "padyatras", marcher til fods, som for nylig kulminerede i et stort møde i Someshwar. Fra den 18. til den 23. februar blev fire forskellige marcher organiseret, og disse fire grupper nåede Someshwar om morgenen den 24. februar. To af disse marcher foregik i Kosidalen. Den ene begyndte i landsbyen Kantali og bevægede sig langsomt ned gennem dalen, og den anden begyndte fra Manan og bevægede sig langsomt herfra op gennem dalen mod Someshwar. De to andre marcher blev organiseret i to af Kosidalens tilgrænsende dale: Sai og Mansa Nala, der begge slutter sig til Kosidalen tæt ved Someshwar. De fire undervisere i "The Hunger Project"'s program: Bhavana, Veena, Tulsi og Pushpa, spillede hver en aktiv rolle med hensyn til at organisere de forskellige marcher. Vore otte studerende i vores "Gandhian Studies Programme", deltog også to og to i hver march. For dem var det en meget positiv oplevelse at udføre praktisk Gandhi-arbejde! Ansvar og planlægning af alt dette arbejde varetog Basanti og Basant Pandey, som er koordinator for Save the Rivers Campaign. Desuden sluttede en af vore yngre ashram-arbejdere, Shobha, sig til marchen i Sai Dalen.

I seks dage vandrede de fire marcher langsomt fra én landsby til den næste og i hver landsby blev der holdt møde. Mange repræsentanter fra landsbyrådene og aktive medlemmer fra kvinderådene - Mahila Mandals, var med i disse marcher. Mange emner blev taget op på disse møder:

Det vigtige arbejde, der skal nedbryde diskriminationen mellem drenge og piger, mænd og kvinder, så vi alle kan deltage i samfundslivet, var et tema. Alkohol- og spillemisbrug og de deraf affødte problemer i familierne et andet. Landsbysamfundenes kontrol over de naturlige resurser: Land, skov og vand, var endnu et emne, og hver aften sørgede landsbyboerne for overnatningsmuligheder for marchdeltagerne.

Ma Uttarakhand Stadium i Someshwar var om morgenen den 24. februar et farverigt skue af kvinder, der kom fra alle retninger for at deltage i det afsluttende møde. Hver af de fire marcher ankom syngende deres slogans og højlydte sange, nu skulle det afsluttende møde holdes. Mødeleder var Radha Bhatt, som just var ankommet med nattoget fra Delhi, og på podiet sad også repræsentanter fra den lokale administration. Marchlederne fortalte om deres erfaringer på marchen og lokale kvinder fortalte hvilke problemer, de kæmper med til daglig. Kvinderne fortalte, hvordan de havde arbejdet med problemerne i deres kvindegupper, og om de resultater og succeser de gennem arbejdet i disse grupper havde opnået. Mødet var et levende bevis på den styrke kvinderne i Kosidalen besidder: De var nu kommet ud af deres hjem for at lade deres stemme høre i landsbysamfundet.

Oversat af Ruth Sillemann

Ugebladet Hjemmet bragte den 1. marts 2010 følgende artikel. Hjemmet ønsker ikke, at den layoutede artikel lægges ud på nettet, men journalist Henrik Helmer Petersen har venligst givet mig selve teksten til offentliggørelse. Jeg har indsat et par mine billeder, som blev brugt i artiklen.

Lone Poulsen

Lone hjælper piger i skole i Indien

Af Henrik Helmer Petersen

Da Lone besøgte en pigeskole i bjergene i det nordlige Indien i 1989, havde hun ingen ide om, hvad det skulle føre med sig. I 20 år har hun nu frivilligt hjulpet fattige bjergpiger til uddannelse på skolen på den modsatte sig af kloden. Glæden ved at hjælpe andre, er hendes løn.

Det begyndte i 1989.

Lone var 48 år, skolelærer på orlov, og drevet af sin nysgerrighed rejste hun til Indien for at besøge en pigeskole i Himalayabjergene.

Med på rejsen var en anden lærer, Marie Thøger, Lones egen gamle, nu pensionerede skolelærer fra barneårene i Lyngby. Hun havde besøgt den indiske pigeskole før, og det var hende, der havde inspireret Lone til at tage med for at se skolen Lakshmi Ashram, hvor fattige bjergpiger undervises ud fra Gandhis principper om enkel levevis og vigtigheden af det at blive selvforsynende.

- Jeg glædede mig til at se pigeskolen, og jeg glædede mig til at høre mere om Gandhis tanker. Men at mødet med Lakshmi Ashram skulle gribe mig så meget om hjertet, at jeg de næste 20 år i gennemsnit skulle bruge en dag om ugen på at hjælpe pigerne i Indien, havde jeg ingen ide om, smiler Lone Poulsen, 69 år.

Hun og ægtemanden Henning bor i et hyggeligt rækkehus i Albertslund. Lone er i dag pensionist, og så er hun formand for Lakshmi Ashrams Venner, en venskabsforening der samler penge ind og administrerer de sponsorater og bidrag, som folk tegner, enten for at støtte pigeskolen generelt, eller for at støtte en af pigernes skolegang.

Lone husker sit første møde med pigeskolen.

- Vi ankom til Delhi over midnat, og herfra tog vi nattoget nordpå mod bjergene, hvorfra vi kørte seks timers slalomkørsel med en lokal bus op i Himalayas bjerge. Nu skulle vi bare gå det sidste kvarter op til pigeskolen, der ligger i 2000 meter højde.

- Stakåndede nåede vi frem, og her tog 60 piger og 15 lærere imod os med store smil, og den varme, trygge ånd på skolen slog mig med det samme, husker Lone.

- Vi blev vist rundt og så klasseværelserne, der også fungerer som soverum for pigerne og lærerne, og vi så, hvordan de dyrker grøntsager på terrasser på bjergsiden, hvor de også har køer. Det var meget harmonisk.

Nirmala i 1989 (i grønt)

- Det pragtfulde bjerglandskab, den tørre, varme luft, og pigernes meget hjertelige smil tog mig med storm. Jeg var ikke i tvivl om, at man arbejdede for en bedre verden - sådan helt i det små. Det var stort. Jeg var bjergtaget.

Og så blev det større endnu. Skolens mindste elev, seksårige Nirmala, en lille sorthåret pige med store brune øjne gik hen til Lone, stak sin slanke hånd frem og tog hende i hånden.

- Jeg kiggede ned på hende, og uvilkårligt vidste jeg, at hun havde fortjent det bedste i verden, og at jeg gerne ville hjælpe til, at hun fik det.

Det var begyndelsen.

Lone og Marie blev indkvarteret i en bygning på bjergsiden, og selvom sengen var umagelig, og Lone allerede første nat fik adskillige loppebid, så var hun også allerede så bidt af ånden på Lakshmi Ashram, at hendes skæbne var beseglet. Hun sagde ja til at være sponsor for Nirmala, og hjemvendt til Danmark involverede hun sig i den danske støtteforening Lakshmi Ashrams Venner. Hun har været formand siden 1994.

Foreningen sponsorerer 40 piger af de 60 pigers skolegang fra 1. klasse til 10. klasse på pigeskolen. Lone har regnet ud, at hun i gennemsnit gennem årene har brugt en dag om ugen på det frivillige arbejde.

- Det er mit lille beskedne bidrag til en bedre verden, siger hun.

- Vi lever i en verden fyldt med ufred og overforbrug, og så ligger der en skole i Indien, hvor det vigtigste er at leve enkelt, at være gode ved hinanden og at mestre tilværelsen. Det livssyn beundrer jeg.

- Min opgave er at klare det kontormæssige i venskabsforeningen, at korrespondere med sponsorerne og sørge for, at de penge, vi samler ind, kommer ud til skolen. Mens jeg arbejdede, klarede jeg det om aftenen og i weekenderne. I dag har jeg bedre tiden til det.

Lones egen datter, Helle var allerede voksen, da Lone begyndte det frivillige arbejde, og gennem årene har datteren givet en hånd med.

Gandhi mente, at håndens arbejde er lige så meget værd som åndens arbejde.

- Derfor undervises pigerne på pigeskolen i Indien i mange praktiske gøremål. I at lave mad, at spinde og at dyrke grøntsager, blandt andet. Dertil kommer de boglige fag. Det giver pigerne et fundament, så de kan klare sig selv. En del bliver sygeplejersker, andre bliver børnehavelærere, og nogen tager hjem til deres landsby og bliver en slags foregangskvinde, der viser, ”at kvinder kan!”, forklarer Lone det smukke formål.

Hun blev en gang spurgt, hvorfor hun bruger så meget tid på at hjælpe, når hjælpen er som ”en nål i en høstak”.

- Kan jeg bare hjælpe én pige, har det været alle anstrengelserne værd, siger hun.

- Selv får jeg en varm, indre tilfredshed ved at vide, at jeg er med til at gøre noget godt for nogle piger i Indien. Tiden, jeg bruger, kommer tusindfold igen.

Lone har besøgt skolen i Himalayabjergene ti gange de forløbne 20 år, og da hun besøgte pigeskolen i 2008, blev der igen rørt ved hendes hjerte.

- Mit sponsorbarn Nirmala var blevet 25 år, og hun kom på besøg på skolen. Jeg ved ikke, om nogen har fortalt hende, at jeg sponsorerede hendes skolegang. For det får børnene normalt ikke at vide. Der skal ikke være noget afhængighedsforhold! Men Nirmala var meget ivrig for at være sammen med mig.

- Hun viste hun mig stolt den skønne lille dreng, hun har sat i verden. En dreng med lige så dejlige store brune øjne som hende selv. Hun fortalte mig også, at hun har giftet sig med en mand, der behandler hende med respekt og lader hende træffe sine egne valg. Jeg var ikke et sekund i tvivl om, at Lakshmi Ashram har gjort en verden til forskel for hende. Nirmala har fået et godt og værdigt liv, konkluderer Lone taknemlig.

- Jeg blev varm indeni af glæde på hendes vegne, og da jeg kom hjem til Danmark, vidste jeg, at der kun er en vej fremad; At fortsætte arbejdet med at hjælpe. Så det gør jeg!

- Den tid, jeg bruger, gør mit liv rigere.

Nirmala i 2008